

[Larsen (Bjerre).]

men jeg vil samtidig gerne benytte Lejligheden til at sige, at mit Parti kunde have ønsket at faa andre Bestemmelser ind i Forslaget, hvad der ogsaa blev givet Udtryk for fra vor Side i Landbokommissionen.

Navnlig var der to Omraader, som vi gerne havde set behandlet i Lovsform, hvad vi imidlertid maatte give Afkald paa, hvis der skulde naas en Flertalsindstilling, og det var Etableringslaan og Fremskaffelse af Tillægsjord til bestaaende Brug. For det førstnævntes Vedkommende, Etableringslaanene, er der jo nogen Erstatning gennem de ekstraordinære Laan, men for det sidstnævntes Vedkommende, Tillægsjorden, er der ingen Erstatning, idet det i Praksis vil vise sig, at de Beløb, der er bevilget til Formaalet, ikke vil skaffe nævneværdig Jord frem, da Prisen paa saadan Jord som Regel vil ligge paa en Højde, der ikke kan overkommes af den mest interesserede Part i denne Sag, nemlig den lille Husmand.

Afspærringspolitikken, som vi af Forholdene udefra er tvunget ind i, og som selvfølgelig ikke afslapper Tidens Vanskeligheder, maa vi tage, som den er, men man bør paa alle Maader indrette sig derefter. Hvad skal man da indrette sig paa? Ja, først og fremmest skal man indrette sig paa at være saa selvhjulpne som muligt, og naar man skal ind paa Selvforsynings-tanken for Landbrugets Vedkommende, vil der blive en bestemt Part af Landbrugets Folk, der vil komme i Vanskeligheder, nemlig de mange Tusinde smaa Jordbrugere, hvis Jordarealer kun udgør fra ca. 2 ha og op til 4 ha. Hvorledes skal det blive muligt for disse Mennesker at klare sig igennem? Deres Landbrug er ikke saa store, at de paa Grundlag af det paa Bruget avlede Foder kan naa en Produktion, der kan give dem Udkommet. Alle kan de ikke slaa ind paa Havebrug og Gartneri, og gaa ud paa Arbejdsmarkedet og tjene en Dagløn lader sig ikke gøre, da Arbejdsmarkedet i Forvejen er overfyldt. Og den lille Chance, som adskillige Husmænd har haft før i Tiden under normale Forhold med lidt Kørsel af Sten og Grus til Vejmateriale o. lign., den har Bilerne taget fra dem. Saadan er Forholdene, og den, der vil erkende dem, maa ogsaa indrømme, at det samfundsmæssigt set vil betyde overmaade meget, om disse smaa Brug kunde suppleres med noget mere Jord, saa Bruget blev saa stort, at Produktionen var tilstrækkelig til, at Familien kunde ernære sig deraf. Det er jo ogsaa ud fra den Betragtning,

at det i Lovforslaget er slaaet fast, at intet Brug bør oprettes under et Areal af 8 ha middelgod Jord.

Men naar det er Tilfældet, hvorfor har man saa ikke taget Skridtet fuldt ud og aabent og ærligt erkendt, at Spørgsmaalet om Tillægsjord løses ikke uden en Ekspropriationsbestemmelse? Skal Tiden fortsat endnu en Aarrække være, som den er i Øjeblikket, saa vil Spørgsmaalet trænge sig saadan paa, at ogsaa dér vil Tidens Krav skære igennem og fremskaffe det nødvendige. Derom nærer jeg slet ingen Tvivl. Var det ikke samfundsmæssigt klogt, om man allerede nu indrettede sig paa den Jordfordeling, der inden ret længe bliver en Nødvendighed? Kan der findes et andet Middel til Gennemførelse af en hensigtsmæssig Jordfordeling end det af mig nævnte, Ekspropriationen, skal jeg ikke have noget imod det, men jeg tror ikke paa, at det findes.

Maa jeg endelig sige, at et Mindretal i Landbokommissionen, Det konservative Folkpartis Medlemmer, har ikke kunnet gaa ind for Tanken om den fortsatte Udstykning paa den kendte Linie. Uden at jeg skal komme ind paa de Betragtninger, som gøres gældende fra den Side, vil jeg dog gerne have Lov at sige, at det vil være ufor-svarligt at lade Udstykningen standse. Bedre er det at omforme vor Udstykning efter Tidens Krav, og det er netop det, der er gjort Forsøg paa i det foreliggende Lovforslag. Der er fortsat Efterspørgsel efter Jord, ja, der er endog stor Efterspørgsel. Der ligger Bunker af Ansøgnin-ger hos Jordlovsudvalget, som vistnok ikke paa langt nær kan imødekommes. Det viser, at Ungdommen har Tro og Mod paa Fremtiden. Det vil samfundsmæssigt være af stor Betydning at fortsætte med Udstykningsarbejdet. Det skaber Liv og Virke, og det sætter nye Folk ind i Landbrugsproduktionen, som selv under den indskrænkede Form kan give Udkomme til et betydeligt større Antal Mennesker. Landbruget maa finde sig i det for Tiden uundgaelige med Indskrænkning af Produktionen, men hvis man tør haabe paa, at man nu har naaet Bunden, saa ser det ikke værre ud, end at vi kan komme igennem, men man maa da ganske naturligt fordele Produktionen paa den mest retfærdige Maade, og denne Fordeling kan udmærket betinge, at betydeligt flere glider ind i Arbejdet.

Efterhaanden maa alle Erhverv gaa ind under en Fordeling af de forhaanden-værende Muligheder, det kommer man